

Brandorsaksutredning och insatsutvärdering

Brand i stall

██████, Värnamo kommun

Söndagen den 15 juli 2012, larm kl 06:35

Insatsnummer 2012F00462 Räddningstjänsten Värnamo kommun

Brandorsaksutredning

Orsak till undersökning

Efter en brand i en stallbyggnad undersöks orsak till brandens uppkomst.

Undersökningen utförd av

Pär Liljekvist, Räddningstjänsten Värnamo

Upplysningar om objektet

Branden inträffade i en stallbyggnad. Byggnaden är orienterad i öst – västlig riktning och har en del i en våning som inrymmer ett stall för hästar (västra delen) och en del i en tvåvåningsdel med tvättstuga med tvättmaskin och varmvattenberedare, förråd mm i bottenvåningen och en bostadsdel i övervåningen (östra delen). Envåningsbyggnaden (stallet) har en stomme av stål och murade väggar. Väggarna är klädda med träpanel, för att byggnaden ska smälta in i den lantliga miljön. Tvåvåningsdelen har murade bärande väggar och i övrigt en träkonstruktion.

Mellan byggnadsdelarna finns en murad vägg med portar i. Takkonstruktionen består av träpanel - mineralull - plåt.

Bostadsdelen var ej bebodd. Det fanns brandvarnare i bostadsdelen. 40 meter österut från stallbyggnaden finns ägarnas bostadshus och 15 meter nordost finns ett mindre uthus.

BESÖKSADRESS

Lundbyvägen 1

POSTADRESS

Lundbyvägen 1, 331 53
Värnamo

TELEFON

0370-37 79 00

ORG NR

212000-0555

E-POST

raddning@varnamo.se

WEBBPLATS

www.varnamo.se

TELEFAX

0370-37 79 31

BANKGIRO

141-7195

Upplysningar om branden

Vid halv tvåtiden på söndagsmorgonen märker ägarfamiljen att strömmen till bostadshuset gick. Då de inte såg någon direkt anledning till strömavbrottet bestämde de sig att undersöka saken på söndagsmorgonen. Vid halv sjutiden hör sonen i huset att det smäller vid stallet och upptäcker då att större delen av stallets tvåvåningsdel (östra delen) är övertänd. Ägarfamiljen tar sig ut och tar ut de fem hästarna som finns i stallet. De gör inga släckförsök eftersom byggnaden brinner så kraftigt. Det brinner också i sidan på en personbil parkerad ca tre meter från stallet. Sonen i huset får i uppgift att ringa brandkåren. Här finns en osäkerhet kring nödnumret 112.

När ägarna tar ut hästarna brinner det på golvet i en av de östra boxarna. Det börjar också fylla med rök i taket i stallet.

Vid räddningstjänstens framkomst 15 minuter efter larm har stallet blivit helt rökfyllt och det brinner i den östra delen av stallet. Tvåvåningsdelen har rasat ihop och inriktningen blir att rädda stallet. Insatsen riktas in på att kyla brandgaserna i stallet dels med hjälp av skärsläckare och dels med hjälp av fläkt. Samtidigt förhindras brandspridning genom utvändigt kylning.

Räddningsinsatsen fortskrider genom släckning av bränder i vägg- och takkonstruktionen. Plåttaket monteras bort och en grävare rekvireras för att få bort plåtar mm som hindrar effektiv brandsläckning. Eftersläckning och bevakning pågår inpå eftermiddagen.

Undersökningen

Undersökningen inleds den 16 juli 2012. Ägarfamiljen redogör för sina iakttagelser av brandförloppet. Räddningstjänstens inriktning har hållit, vilket innebär att stallet står kvar, dock med kraftiga brandskador.

Räddningstjänsten har behövt gräva upp resterna av tvåvåningsdelen för att släcka branden. Detta försvårar brandutredningen avsevärt eftersom många spår av det tidiga brandförloppet då förstörts.

Följande kan dock konstateras:

Det har åskat i området kvällen innan, men det finns inga tydliga tecken på ett åsknedslag i närheten.

Anledningen till att säkringarna för bostadshuset löst ut, är att staldelen elförsörjs över samma säkring som bostadshuset.

I resterna av tvättstugan återfinns rester av tvättmaskinen, en varmvattenberedare och diverse elkablage. Här finns tecken på tidig brand.

I de övriga resterna hittas inga brandstiftare.

Slutsatser

Brandbilden i tvättstugan tyder på att området bakom tvättmaskinen och varmvattenberedaren kan vara primärbrandplats. Övriga delar som, trots den myckna rivningen, kunnat besiktigas talar inte emot att tvättstugan är primärbrandplats.

Spridningsrisk

Det har funnits risk för brandspridning till uthuset mot nordost.

Insatsutvärdering

Larm till Räddningstjänsten

Brandstyrkor från Värnamo, Bor, Bredaryd och Rydaholm larmas kl 06:34 om brand- och rökutveckling i ladugård samt bil. Totalt larmas ca 20 man ut inklusive räddningsledning.

Räddningstjänstens insats

Framkomst och bedömning

När ledningsenheterna från Värnamo anländer 16 minuter efter larm konstateras att den östliga tvåvåningsdelen är mer eller mindre hoprasad och att bilen med hästransporter är övertänd. Stallet är helt rökfyllt och det brinner i den östliga delen av stallet. Ägarna har fått ut alla hästarna. Här görs en bedömning att det är en träbyggnad och inte, som man senare under släckningsarbetet erfar, att det är en tegelbyggnad med träpanel.

Det är svag sydvästlig vind, det vill säga nästan i byggnadens längdriktning.

Mål med insatsen (MMI) fastställs till att de byggnader/byggnadsdelar som inte brinner ska räddas.

Inledande insatser

Inledningsvis kyls hotade byggnader (uthuset mot nordost samt stalldelen) av Värnamostyrkan som anländer två minuter (18 minuter efter larm) efter ledningsenheterna. Detta sker med utvändiga strålar och en invändig stråle via en dörröppning.

När styrkan från Bor anländer efter ytterligare fyra minuter (22 minuter efter larm) får de i uppdrag att förhindra brandspridning i takfoten på södra långsidan. Detta görs tillsammans med delar av Värnamo styrkan genom skärsläckare och dimspik med skumtillsatt vatten.

Därefter påbörjas angrepp från en port i den västliga fasaden med hjälp av fläkt, den sydvästliga vinden och skärsläckare. Eftersom röken når ner till överkant av porten uppfattas det som att det finns ett vindsbjälklag i stallet, vilket det senare under släckningsarbetet visar sig inte göra.

Skärsläckarinsatsen mot den västra fasaden tar tid att få igång beroende på att det tar tid att ta på sig stegsäkringsutrustningen. Under denna tid skjuter operatören rakt in genom porten med god effekt. I detta skede inser ingen att det inte finns något bjälklag eftersom röken fortfarande ligger i porthöjd! I samband med detta arbete sker ett tillbud genom att insatsledaren träffas av skärsläckarstrålen på grund av att operatören inte säkrar lansens när han avbrutit skärningen. En tillbudsrapport kring detta är inlämnad.

Det tar också lång tid att få effekt med skärsläckarinsatsen beroende på att man byter operatör mycket tätt. Detta i sin tur medför att man inte skjuter genom hela väggkonstruktionen bestående av träpanel – tegel utan endast genom träpanelen mer än på ett ställe.

Fortsatta insatser

När styrkan från Bredaryd anländer ytterligare tio minuter senare (32 minuter efter larm) får de i uppgift att skydda och förhindra ytterligare brandspridning i den norra fasaden.

När Rydaholm anländer ytterligare två minuter senare (34 minuter efter larm) får de i uppgift att vara taktisk reserv, medan Rydaholms tankbil får i uppgift att försörja Bredaryds styrka med vatten eftersom Bredaryds tankbil inte kommit fram. Detta beroende på osäkerhet om adressen.

Resterande delen av Rydaholms styrka får i uppdrag att säkra vatten från den intilliggande sjön Flåren ca 150 meter från brandplatsen. De bedöms kunna utföra den uppgiften samtidigt som de är taktisk reserv.

Arbetet fortskrider genom att förhindra brandspridning i tak- och väggkonstruktionen. Detta görs genom att montera bort takplåtar och frilägga den brinnande träpanelen. Då arbetet görs på höjd används fallskydd, vilket visar sig vara bra eftersom en person halkar och tas emot av den korrekt använda fallskyddsutrustningen.

Försäkringsbolaget (Länsförsäkringar) kontaktas och en överenskommelse om att dela på personalkostnaderna från kl 12:00 gör.

Vid 11-tiden påbörjas avveckling av insatsen och från kl 12:00 är endast Bredarydsstyrkan kvar för eftersläckning och bevakning av den räddade stallbyggnaden. Under detta arbete tillkallas en gräva-

re för att ta bort en stor vedhög som fortfarande brinner samt takplåtar över resterna av tvåvåningsdelen. Man gräver dessutom ut mycket av brandresterna, vilket försvårar brandutredningen. Eftersläcknings- och bevakningsarbete fortskrider till ca kl 15:00 då ägarna tar över bevakningsansvaret.

Erfarenheter

Byggnad av obrännbart material fördröjer ett brandförlopp och möjliggör en släckinsats med gott resultat;

En vidarekopplad brandvarnare hade gett möjlighet till ett betydligt tidigare larm;

Vid information och utbildning ska man ange att nödnumret är 112;

Brandplatsen är så belägen att brandstyrka från Ljungby skulle, teoretiskt sett, kunna vara märkbart före Bredarydsstyrkan.

Navigatörer är ett bra hjälpmedel, men man ska inte lite blint på dem: Man bör kontrollera den föreslagna färdvägen före man åker;

Även om det finns navigatörer, behövs kunskap i kartläsning;

När en styrka åker som hjälp till annan styrka med flera fordon, bör man hålla ihop fordonståget.

Det är sällan så brått med förstärkningsstyrkan att det är motiverat att inte hålla ihop fordonståget.

Man uppnår också att andrabilen kan få visuell hjälp med färdvägen och inte genom samtal på talgruppen;

Metoder för att, framförallt räddningsledningen, ska kunna bedöma en byggnads konstruktion bör utarbetas och övas;

Rutiner för informationsutbyte mellan befäl och brandmän bör utvecklas. Exempelvis bör regelbunden samling av sektorchefer och räddningsledning ske;

Utbildningen av operatörer på skärsläckare bör ses över för att snabba på angreppet samt upprätthålla säkerheten. Här krävs att de olika arbetsmomenten, såsom stegsäkring, bedömningar mm övas.

Även säkerhetsfrågor behöver gås igenom;

Fallskyddsutrustning är ett måste vid arbete på tak, men kräver övning och utbildning;

Rivning för brandsläckning bör ske med försiktighet för att möjliggöra en rättvisande brandutredning.

Åtgärder

Rapport tillsänds Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap

Pär Liljekvist
Brandutredare